

ARVIOINTIKERTOMUS

2021

Tyrnävän kunta

SISÄLLYS

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	1
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO	1
3. TILINTARKASTAJA	2
4. TOIMINTAMUODOT	2
5. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI.....	2
6. VASTUULLINEN JA PITKÄJÄNTEINEN TALOUDEN TILA	3
7. TALOUDELLISET TAVOITTEET	5
8. TYRNÄVÄN KUNNAN TASE JA TUNNUSLUVUT.....	5
8.1. Omavaraisuus.....	5
8.2. Velkaantuneisuus.....	5
8.3. Laina	5
9. TOIMINNALLISET TAVOITTEET OSASTOITTAIN	6
9.1. Hallinto- ja kehittämisosasto	6
9.2. Sosiaali- ja terveysosasto	7
9.3. Sivistys- ja hyvinvointiosasto	8
9.4. Tekninen osasto	9
10. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	10
10.1. Omistukset	10
10.2. Ohjeistus	10
11. YHTEENVETO	11

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tehtävät, toiminnan tarkoitus ja tavoitteet

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä. Kuntalain 121§:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävä on:

- ✓ valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- ✓ arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- ✓ arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella, sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- ✓ huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- ✓ valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- ✓ valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi, sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Edellä mainitut tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät.

Tyrnävän kunnan hallintosääntö 53 §

Tarkastuslautakunnan on:

- ✓ seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
- ✓ huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa; sekä
- ✓ tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla

Lisäksi tarkastuslautakunta valmistelee kunnanvaltuustolle tilinpäätöksen hyväksymiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen liittyvät asiat. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Jäsenet ja varajäsenet 31.7.2021 asti

Jäsenet: Suotula Annukka puheenjohtaja, Herrala Helena varapuheenjohtaja, Nuorala Tapio, Partanen Jari, Sainio Lauri.

Varajäsenet: Risteli Juha-Matti, Pajala Jari, Suvanne Päivi, Heikkilä-Tuomaala Hannele ja Lassila Ritva.

Jäsenet ja varajäsenet 1.8.2021 alkaen

Jäsenet: Törmä Visa puheenjohtaja, Myllyoja Emilia varapuheenjohtaja, Piippo Jouni, Markus Anu, Manninen Ville.

Varajäsenet: Alapirtti Mirka, Saarela Esa, Karhumaa Niina, Immonen Heidi, Karppinen Kari 8.11.2021 asti, Mäkelä Timo 8.11. 2021 alkaen

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Lautakunnan sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut palvelusihteerinä Mirja Määttä.

Päätökset lautakunnassa on tehty puheenjohtajan esittelystä.

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet on huomioitu arviointikertomuksen laadinnassa.

3. TILINTARKASTAJA

Valtuustokaudelle 2019–2022

Valtuusto valitsi 6.5.2019/25 § valtuustokauden 2019–2022 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Juha Väärälä.

Kuntalaki 123 §

Tilintarkastajan on tarkastettava:

- ✓ onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- ✓ antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitalinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- ✓ ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita; sekä
- ✓ onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti

Vuoden 2021 tilintarkastus on toteutettu ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Tilintarkastaja JHT, KHT Juha Väärälä on osallistunut vuoden 2021 arviointia koskeviin kokouksiin. Tilintarkastuksesta tehdyn sopimuksen mukaisesti tilintarkastaja on raportoinut lautakunnalle tilintarkastusohjelman toteutumisesta ja keskeisimmistä tarkastushavainnoista väliraportin sekä yhteenvetoraportin muodossa.

4. TOIMINTAMUODOT

Tarkastuslautakunta kokoontui yhdeksän kertaa vuoden 2021 aikana. Lautakunta noudatti työnjakoa, jonka mukaan kukin lautakunnan jäsen seurasi oman vastuualueensa toimintaa.

Lautakunnan työnjako on ollut seuraava:

- ✓ Valtuusto: koko tarkastuslautakunta
- ✓ Kunnanhallitus: Visa Törmä ja Emilia Myllyoja
- ✓ Hallinto- ja kehittämisosasto: Visa Törmä ja Emilia Myllyoja
- ✓ Sivistysosasto: Ville-Juhani Manninen
- ✓ Sosiaali- ja terveysosasto: Jouni Piippo
- ✓ Tekninen osasto: Anu Markus

Lautakunta kuuli arviointikertomusta varten kunnanjohtaja Vesa Anttilaa, talous- ja hallintojohtaja Jarno Kilpistä, vs. tekninen johtaja Tomi Leinosta, sosiaali- ja terveysjohtaja Teija Eskolaa, sivistys- ja hyvinvointijohtaja Elina Vehkalaa, Tyrnävän Kehitysyhtiön tj. Lasse Lyijystä ja Tyrnävän Vesihuolto Oy:n Paavo Kuusela.

Talous- ja hallintojohtaja Jarno Kilpinen esitteli lautakunnalle 5.5.2022 kokouksessa vuoden 2021 tilinpäätöksen- ja toimintakertomuksen.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma noudattelee tilintarkastussuunnitelmaa ja sen painopistealueita. Vuonna 2021 painopistealueena on ollut sosiaali- ja terveysosaston tulosalueet.

5. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Tyrnävän kunnan strategian läpileikkaavat teemat ovat hyvinvointi, elinvoima ja juurevuus. Läpileikkaavat teemat näkyvät kunnan strategisissa valinnoissa.

Strategiset valinnat ovat:

- ✓ Luodaan mahdollisuudet elinikäiselle oppimiselle sekä tarpeellisille sosiaali- ja terveyspalveluille
- ✓ Työpaikat ja asiointipalvelut ovat lähellä ja saavutettavissa sekä kunnassa että lähiseudulla
- ✓ Kuntataloudessa huolehditaan hyvinvoinnista ja yhteisistä varoista
- ✓ Vuorovaikutus on avointa ja osallistavaa
- ✓ Yhteisestä ympäristöstä pidetään huolta erityispiirteitä noudattaen
- ✓ Edistetään paikallislähtöistä yrittäjyyttä ja lähiruokaa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan toiminta on tarkasteltavalla kaudella noudattanut strategisia valintoja sekä läpileikkaavia teemoja hyvin.

Tarkastuslautakunnan nostot

Vuorovaikutus on avointa ja osallistavaa on tarkastuslautakunnan mielestä toteutunut Tyrnävän kunnan strategisista nostoista positiivisesti. Uutena toimintamallina tullut osallistava budjetointi osallistaa kuntalaisia kunnalliseen päätöksentekoon. Kuntalaisia on osallistettu myös erilaisin tilaisuuksin, mm:

- ✓ Nahkurinalueen rakennusten käytön ideointi (maaliskuu 21)
- ✓ Tyrnävän ulkoilureitit ja niiden kehittäminen (maaliskuu 21)
- ✓ kuntalaiskysely Tyrnävän kirjastopalveluista (toukokuu 21)

Viestintäkoordinaattorin viran perustaminen ja täyttäminen ovat tuoneet kunnan viestintään avoimuutta sekä viestinnästä kuntalaisia paremmin tavoitettavaa. Hallintosäännön uudistamisen myötä nuorisolautakunnalla on ollut mahdollisuus nimetä edustajansa kunnan toimielimiin ja näin on saatu myös nuorten ääni paremmin kuuluviin.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota myös kuntalais- ja valtuustoaloitteisiin sekä niiden käsittelyprosessien avaamiseen ja aikatauluttamiseen. Aloitteiden etenemisestä on hyvä tiedottaa myös aloitteen tekijälle. Tarkastuslautakunta esittää harkittavaksi julkista seurantamallia.

Kylien yhteistyösopimusmallien laatiminen aloitettiin (marraskuu 2021).

Meijerialuetta on vuosien saatossa entisöity. Siellä on kunnan vuokra-asuntoja, useampi eri yritys, etälukio, auditorio kuin Myllykirjasto, josta löytyy niin näyttelytila kuin kokoustilakin.

6. VASTUULLINEN JA PITKÄJÄNTEINEN TALOUDEN TILA

Vuosi 2021 jatkui poikkeuksellisena koronan takia. **Kunnan vuoden 2021 tilinpäätös on ylijäämäinen 205 499,82 €.** Verotulot kasvoivat reilusti, noin 1,7 miljoonaa euroa. Kunnan taseessa on kertynyt ylijäämää 3,128 miljoonaa euroa. Luku osoittaa, kuinka paljon kunnalla on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana. Kertyneitä ylijäämiä olisi hyvä saada jatkossakin kerrytettyä kunnan taseeseen. Pitkän aikavälin tavoitteeksi asetettu 5 miljoonaa euroa saavutetaan huolellisella tekemisellä ja taloudenpidolla.

Tarkastuslautakunnan huomioita

Syksyllä järjestetyt neljä seminaarikertaa olivat hyvä kehitysaskel talousarvion työstämisessä. Valtuutetut ja lautakuntien jäsenet osallistettiin aiempaa enemmän talousarvion ja investointiosan valmisteluun. Tarkastuslautakunta näkee kehityksen positiivisena asiana ja kannustaa jatkossakin osallistamaan päättäjiä aktiivisesti asioiden valmisteluvaiheessa. Isoimmissa ja merkittävimmissä päätöksissä tulee tehdä laaja ennakkovaikutusten arviointi.

Taloussuunnitelmien osalta tarkastuslautakunta esittää, että talousarvion muutokset avataan kunnolla ja tarkasti. Haluamme kiinnittää huomiota talousarvion noudattamiseen kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa. Talousarvion muuttamiseen ajantasaisesti toiminnan ja talouden tai määrärahatarpeiden ja tuloarvioiden muuttuessa tulee kiinnittää huomiota, pienistäkin ylityksistä on tehtävä talousarviomuutos.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

Investointimenot toteutuivat 1,904 miljoonaa euroa pienempänä verrattuna talousarvioon toteuman ollessa 0,9 miljoonaa euroa. Investointeja tulee edelleen tehdä maltillisesti, mutta korjausvelkaa ei saa kasvattaa. Pitää muistaa myös investoinnin toinen puoli: järkevillä investoinneilla voidaan vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin sekä houkuttelevuuteen asuin- ja yrityspaikkana.

Verotulojen kasvu on viimeisten vuosien aikana ollut alle maan keskiarvon. Verotulojen ja valtionosuuksien suhde pitäisi olla niin, että verotuloja kertyisi enemmän - vuonna 2021 tämä toteutui.

Toimintatuotot ovat kasvaneet vertailukaudelta 0,9 miljoonaa euroa. Summa sisältää kertaluonteisia tuloja mm. koronatuen sekä tonttien myynnistä kertyneitä tuloja. Toimintakulut ovat kasvaneet edelleen noin 3 miljoonaa euroa. Niiden sisällä ovat kasvaneet varsinkin sekä henkilöstökulut (n. 2 miljoonaa euroa) että ostopalvelut (n. 0,6 miljoonaa euroa).

Kunnan omana työnä toteutettu taloushallinto on huolehdittu kiitettävästi. Tarkastuslautakunta toivoo, että näin toimitaan myös jatkossa ja näkee toimintamallin reaaliaikaisena ja kustannustehokkaana.

Päiväkoti Toukovakan pienokaiset ulkoilemassa.

7. TALOUDELLISET TAVOITTEET

Kunnantalo

Tarkastuslautakunnan huomioita

Toimintatuotot olivat kertomusvuonna 4 951 472 euroa ja toimintakulut olivat 45 333 929 euroa.

Toimintatuotot nousivat edelliseen tilikauteen nähden. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna tuottoja kertyi 185 027 euroa enemmän (104%).

Toimintakulut kasvoivat 3 077 581 euroa edelliseen vuoteen verrattuna ja olivat 76 246 euroa suuremmat kuin talousarviossa (1 840 900 euron talousarviomuutoksen jälkeen!). Toimintakatteeksi muodostui 40 382 457 euroa.

Verotulot olivat 21 577 980 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 8,4 %. Verotulojen toteutuma-aste oli 106,6 %.

Valtionosuudet olivat 21 352 948 euroa. Osuudet pienenevät 2,1 % edellisvuoteen verrattuna. Valtionosuuksien toteutuma-aste oli 101 %.

Vuosikatteen muodostui 2 326 974 euroa. Poistoja kirjattiin yhteensä 2 121 473 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 205 500 euroa.

8. TYRNÄVÄN KUNNAN TASE JA TUNNUSLUVUT

8.1. Omavaraisuus

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Viittäkymmentä prosenttia alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa huomattavaa velkarasitetta. Tyrnävän omavaraisuusaste oli kertomusvuonna 28,35 %, joka kertoo kunnan olevan velkaantunut.

8.2. Velkaantuneisuus

Tyrnävän kunnan suhteellinen velkaantuneisuus –tunnusluku on 75,67 %. Pohjois-Pohjanmaalla lukema on keskimäärin ollut noin 60–65 % ja Manner-Suomessa noin 55 %. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

8.3. Laina

Lainat per asukas -tunnusluku kunnan taseesta laskettuna vuonna 2021 on 4 582 euroa (2020 oli 4 740 euroa). Tämäkin tunnusluku kertoo kunnan suuresta velan määrästä. Pohjois-Pohjanmaalla tämä luku on keskimäärin (v. 2020) ollut noin 4 385 euroa ja Manner-Suomessa noin 3 000 euroa.

Tyrnävän kunnan tase ja tunnusluvut 31.12.	2021	2020	2019
Omavaraisuusaste-%	28,35	27,7	26,1
Suhteellinen velkaantuneisuus	75,67	80,7	87,6
Kertynyt yli-/alijäämä, eur	3 127 902	2 922 402	1 946 144
Lainat eur/asukas	4 582	4 740	4 810
Lainakanta, eur	30 201 319	31 310 501	31 939 141
Lainat ja vastuut, eur	30 720 235	31 820 090	32 206 822
Lainat ja vastuut / asukas, eur	4 660	4 818	4 853
Kunnan asukasmäärä	6 592	6 605	6 637

9. TOIMINNALLISET TAVOITTEET OSASTOITTAIN

9.1. Hallinto- ja kehittämisosasto

Tyrnävän Kehitys Oy on perustettu vastaamaan kunnan elinvoiman edistämisestä ja elinkeinotoiminnan tukemisesta. Kehitysyhtiön perustaminen kuntaan erittäin hyvä asia ja helpottaa vuorovaikutusta kunnan ja yritysten välillä. Odotamme säännöllisiä ajankohtaiskatsauksia kehitysyhtiöltä valtuustolle. Medianäkyvyyttä on saatu kasvatettua hyvin ja odotuksissa on kasvun jatkuminen uuden viestintäkoordinaattorin johdolla. Toivomme viestintäkoordinaattorilta säännöllisiä ajankohtaiskatsauksia.

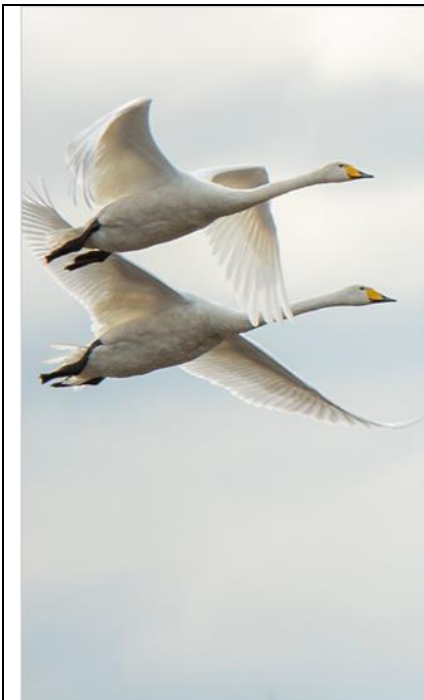
Tarkastuslautakunta nostaa esille seuraavat huomiot:

Tarkastuslautakunta muistuttaa edelleen hankintaohjeen, sisäisen valvonnan ohjeen ja konserniohjeen päivitystarpeista. **Lisäksi kunnassa on lisättävä hankintaosaamista. Hankinnat tulee kilpailuttaa ja tuoda ne toimielimien päättäväksi hyvissä ajoin ennen sopimuskauden alkamista.** Valmisteluvaiheessa on hyvä hyödyntää myös päättäjien asiantuntemusta. Kilpailutusten hyvällä onnistumisella on positiivinen vaikutus myös riskien hallintaan.

Tilinpäätöksen mukaan yritystontteja on varauksissa muutamia. Kuntastrategian mukaisesti kuntaa markkinoidaan aktiivisesti niin, että kunta on haluttu yrityksen sijoittumiskohde.

- ✓ Onko kiinnostuneiden yritysten tarpeisiin pystytty vastaamaan ja jos ei, niin miksi ja mitä voidaan jatkossa tehdä asian parantamiseksi?
- ✓ Millaisia konkreettisia toimenpiteitä on tonttimarkkinoinnissa tehty?
- ✓ Miten uusi yritystulkki -työkalu on otettu vastaan yritysten keskuudessa ja onko sen avulla tapahtunut kehitystä yrityksissä/perustettu uusia yrityksiä?

Viestintäkoordinaattorin aloittamisen myötä kunnan medianäkyvyys on lisääntynyt positiivisesti. Onko tämä näkyvyys konkretisoitunut esimerkiksi tonttien kysynnässä?

Onnistumisia hallinto- ja kehittämisosastolla:

- ✓ Osastojen välinen yhteistyö on lisääntynyt
- ✓ Esimiesinfoja järjestetään säännöllisesti
- ✓ Viestintäkoordinaattorin aloittaminen kunnassa
- ✓ Tyrnävän Kehitys Oy
- ✓ Kunnan omana työnä toteutettu taloushallinto

Kehitettävää:

- ✓ Kuntaorganisaation sisäisen viestinnän tehostaminen
- ✓ Hankintaosaamisen lisääminen
- ✓ Yritysten tarpeisiin vastaaminen ja ketteryys
- ✓ Säännölliset henkilöstökyselyt koko kunnassa ja vastausprosentin kasvattaminen

"Kunta toimii aktiivisesti yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja luo mahdollisuuksia elinkeinoelämän kehittämiseksi."

9.2. Sosiaali- ja terveysosasto

Sosiaali- ja terveyspalvelut turvaavat kuntalaisille tarvittavat peruspalvelut ja mahdollistavat hyvinvointia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Sosiaali- ja terveysosastolla oli vuonna 2021 edelleen koronan mukanaan tuomia haasteita, mutta niistä on selviytytty. Haasteita on erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamisessa. Tulevaisuuden näkymät ovat hieman hämärän peitossa sote-uudistuksen myötä ja ne näkyivät esimerkiksi toteutumattomina investointeina.

Henkilöstö on venynyt työssään upeasti kiireiden keskellä ja koronahaasteiden keskellä. Koronasta johtuneet suun terveydenhuollon toiminnan supistukset ja siitä johtuneet pitkät jonot on saatu purettua.

Tarkastuslautakunta nostaa esille seuraavat huomiot:

Henkilöstön jaksamiseen tulee kiinnittää huomiota. **Tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa henkilöstön runsaaseen vaihtuvuuteen.** Korona-ajan kuormitus ja haasteet, rekrytointihaasteet ja työn kuormittavuus tulee tarkastella huolella.

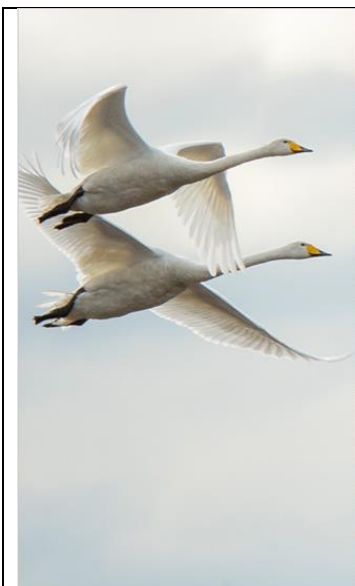
Kipinän toiminta saanut paljon kehuja, samoin päivä- ja työtoiminta Säpinä.

- ✓ Onko Kipinään mahdollisuutta saada lisää paikkoja nykyisen tilan läheisyyteen?
- ✓ Jos ei, niin onko tarvetta perustaa toinenkin yksikkö?

Budjetti ylittyi huomattavasti alkuperäisestä talousarviosta: sosiaalipalvelut 814 800 euroa, vammaispalvelut 396 611 euroa, iäkkäiden palvelut 732 294 euroa, terveyspalvelut 774 427 euroa.

Lastensuojeluilmoitusten määrä (307 kpl) on noussut edelleen viime vuodelta ja lastenhuollon kustannukset ovat kasvaneet. Kunta on mukana Lastensuojelun monialainen kehittäminen Pohjois-Suomessa - hankkeessa 1.8.2020-31.12.2022.

- ✓ Millaista yhteistyötä sosiaali- ja terveysosasto ja sivistys- ja hyvinvointiosasto ovat tehneet lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi?
- ✓ Miten Lastenhuollon monialainen kehittäminen Pohjois-Suomessa-hanke on edennyt ja kehittänyt lastensuojelua?
- ✓ Onko koronan vuoksi tekemättä jääneistä kouluterveydenhuollon tarkastuskäynneistä havaittavissa riskejä?
- ✓ Onko nousseeseen hoitotakuuseen pystytty vastaamaan?
- ✓ Sosiaali- ja vammaispalveluiden matalankynnyksen saatavuus, toteutuuko?
- ✓ Omaishoitajien jaksaminen ja siitä huolehtiminen; päivätoiminta tauolla 2021 koronan takia. Selvitettiinkö oman toiminnan mahdollisuutta omaishoidon kasvavaan tarpeeseen?
- ✓ Työllisyyden kuntakokeilu alkoi 1.3.2021, millaiset kokemukset ja toimintamallit on Tyrnävällä?

Onnistumisia sosiaali- ja terveysosastolla:

- ✓ Kipinän toiminta
- ✓ Suun terveydenhuollon jonot purettu
- ✓ Sähköisten palveluiden kehittyminen
- ✓ Koronatiedottaminen

Kehitettävää:

- ✓ Kouluterveydenhuollon tarkastuskäyntien ajantasaisuus
- ✓ Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen/parantaminen
- ✓ Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen

Henkilöstö on venynyt työssään upeasti kiireiden ja koronahaasteiden keskellä!

9.3. Sivistys- ja hyvinvointiosasto

Sivistys- ja hyvinvointiosastolla tapahtuma- ja opetustoiminta on jatkunut suhteellisen normaalisti koronasta huolimatta. Kunnassa pystyttiin järjestämään runsaasti erilaisia lukemiseen ja liikkumiseen liittyviä tapahtumia ja näin ollen toteuttaa Lukeva ja liikkuva kunta -ohjelmia. Harrastamisen suomen mallin kerhot mahdollistivat harrastamisen kaikille lapsille. Kunta toteutti yhteistyössä kyläyhdistysten ja toimikuntien kanssa erilaisia hankkeita mm. Temmeksen frisbeegolfrata, Markkuun uimapaikan kehittäminen ja kuntoportaat Kirkonkylälle.

Lasten- ja nuorten kirjastovirkailijan vakinaistaminen kuntaan on merkittävä satsaus lasten ja nuorten lukutaidon parantamisessa. August Sahlsten -lukion ensimmäiset ylioppilaat valmistuivat keväällä 2021.

Martti "Huuhaa" Innasen näyttely toi paljon ulkopaikkakuntalaisia vierailulle. Vastaavia isoa yleisöä kiinnostavia tapahtumia olisi hyvä saada kuntaan lisää.

Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille erityisesti seuraavat asiat:

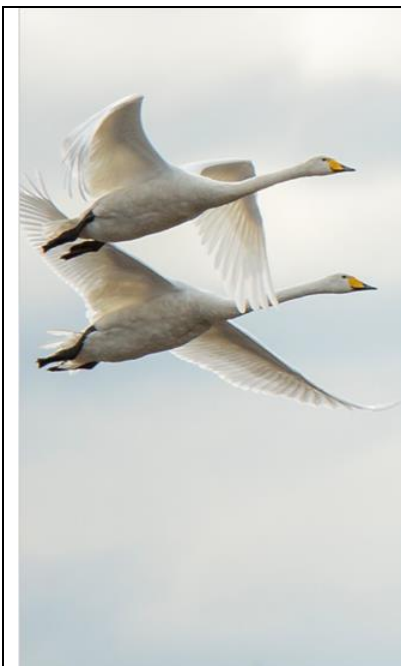
Tilahaasteet: Kirkkomännikön koulun sulkemispäätös, Temmeksen koulun ja päiväkodin yhteistilojen ahtaus sekä nuorisotilojen puute on huomioitava tulevaisuudessa investoinneissa.

Temmeksen kirjaston lakkauttaminen ennen korvaavia toimenpiteitä. Strategiasta: "Työpaikat ja asiointipalvelut ovat lähellä ja saavutettavissa sekä kunnassa että lähiseudulla".

- ✓ Strategiasta: "Yhteiset opetuspalveluiden painopistealueet ovat hyvinvoinnin edistäminen, kestävä kehitys ja kansainvälisyys kouluissa". Miten tämä näkyy kouluissa?
- ✓ Nuorisopuolella henkilöstön vaihtuvuus on ollut runsasta. Onko syihin kiinnitetty huomiota?
- ✓ Etäkouluaikana osa lapsista on jäänyt jälkeen oppimisessa. Kuinka tämä on huomioitu opetuksessa?
- ✓ Nuorten kohdalla työpaikkojen ja erilaisten palveluiden saavutettavuus on haaste. Miten saamme tulevat veronmaksajat pysymään kunnassa?

Perunamarkkinatunnelmaa

Onnistumisia sivistys- ja hyvinvointiosastolla:

- ✓ August Sahlsten -lukion ensimmäiset ylioppilaat
- ✓ Lasten- ja nuorten kirjastovirkailijan vakinaistaminen
- ✓ Opetushenkilöstö on venynyt työssään hienosti
- ✓ Oppivelvollisuuden pidentymisen myötä ei yhtään koulupudokasta

Kehitettävää:

- ✓ Henkilöstön vaihtuvuus
- ✓ Nuorisotiloihin panostaminen
- ✓ Yhdistystilat

" Paikallisia palveluita ja niiden näkyvyyttä tuetaan eri tavoin. Lähipalveluiden saatavuus pyritään järjestämään kuntalaisille. "

9.4. Tekninen osasto

Teknisellä puolella on panostettu sähköisten palveluiden kehittämiseen mikä helpottaa kuntalaisten asiointia sekä tehostaa osaston sisäistä toimintaa. Esimerkiksi kiinteistöjen palvelupyynnömahdollisuuden avaaminen kuntalaisille sekä sähköinen tilavaraus ovat isoja edistysaskelia palveluiden saatavuuden näkökulmasta. Tätä voisi mainostaa vielä enemmän kuntalaisille. Lupapistekauppa on käynnistymässä, joka edelleen jouhevoittaa rakennusvalvonnan toimintaa.

Vuonna 2021 ELY-keskuksen kanssa tehty suunnitelma Vanhatie/keskusta-alueen liikenneympäristön kehittämisestä parantaa keskustan yleisilmettä ja imagoa sekä lisää liikenneturvallisuutta.

Kiinteistöjen salkutus on edennyt ja se saatetaan loppuun vuoden 2022 aikana.

Vanhatien turvallisuus lisääntyy tulevana vuonna.

Tarkastuslautakunta nostaa esille seuraavat huomiot:

Kuntoarvioita on kiinteistöihin tehty runsaasti mm. Kirkkomännikkö, Kotola ja Temmestupa. Tarkastuslautakunta esittää huolensa kunnan kiinteistöjen kunnosta ja kertyneestä korjausvelasta. Korjausvelan ei saa antaa enää kasvaa. Useita kunnan kiinteistöjä on eritasoisilla suojelumerkinnöillä, suojelumerkintöjen päivitys nähdään tarpeelliseksi mahdollisuuksien mukaan.

Myös liikenneväylien korjausvelka on pidettävä maltillisena.

Teknisellä osastolla ollut runsaasti henkilömuutoksia. Henkilöstön vaihtuvuus on hyvä saada tasaantumaan ja päästä vakaaseen työskentelytahtiin.

Kirkkomännikön koulun tulevaisuus?

- ✓ Investointien toteutumisaste on jäänyt huomattavan matalaksi. Mikä selittää investointien vähäistä toteutumista?
- ✓ Miten Hinku-kunta näkyy teknisen osaston toiminnassa, esim. energiankulutuksen seurannat, kiinteistöjen kehittämissuunnitelmat energian suhteen ym. Milloin näitä saadaan toteutettua?
- ✓ Riittävätkö teknisen puolen henkilöresurssit?

Onnistumisia teknisellä osastolla:

- ✓ Sähköisten palveluiden kehittäminen
- ✓ Salkutuksen eteneminen
- ✓ Henkilöstön venyminen ja joustaminen korona-aikana

Kehitettävää:

- ✓ Kiinteistöjen kunnossapidon kehittäminen ja riittävät resurssit
- ✓ Suojelukohteiden suunnitelmallinen kehittäminen
- ✓ Tyhjät kiinteistöt ja ylläpitokulut

”Tyrnäväläistä rakennusperintöä vaalitaan ylläpitämällä kunnan rakennusten kuntoa ja järkevää käyttöä.”

10. KUNTAKONSERNILLE ASETETTujen TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

10.1. Omistukset

Kunnan 100 % omistama Tyrnävän Kehitys Oy on lisätty tilinpäätökseen.

Tyrnävän kunnan konserniin kuuluu tytäryhteisönä Tyrnävän Vesihuolto Oy (68 %) ja osakkuusyrityksenä Hirsijärven Vesi Oy (suora omistus 40 % ja kertautuva omistus 46,8 %).

Lisäksi Tyrnävän kunta omistaa 49 % Tyrnävän Kuitu Oy:stä. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös ne kuntayhtymät, joissa Tyrnävän kunta on jäsenenä.

10.2. Ohjeistus

Kuntakonsernia ohjataan konserniohjeiden avulla. Tyrnävän konserniohjeet on hyväksytty valtuustossa 22.2.2012/4 §. Talousarviossa todetaan, että Tyrnävän Vesihuolto Oy:n tulee informoida kunnanjohtajaa välittömästi poikkeus- tai häiriötilanteista veden jakelussa tai muista vesiyhtiön toiminnan olennaisista muutoksista. Muita tavoitteita ei konserniyhtiölle ole asetettu talousarviossa.

Toimintakertomuksessa on esitetty selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä. Tytäryhtiön hallituksessa on kunnan hallituksen ja kunnan johdon edustus.

Tyrnävän Vesihuolto Oy:tä tarkastaa konserniohjeen mukaisesti kunnan tilintarkastaja.

11. YHTEENVETO

Vuosi 2021 jatkui koronan tuomien haasteiden parissa. Vuoteen mahtui nopeita ja erilaisia päätöksiä sekä koronan tuomia lisätyötehtäviä. Koronatilanteesta huolimatta kunnassa on onnistuttu osallistamaan kuntalaisia erilaisin työpajoin, esimerkiksi Teamsin välityksellä. Osallistava budjetointi on tuonut mukanaan positiivista innostusta kuntalaisten keskuudessa. Kunnan työntekijöiden venyminen ja joustaminen on mahdollistanut poikkeusoloissa toimintojen ylläpitämisen ja kiitettävästi toimivan kuntaorganisaation.

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää henkilöstöä hyvin tehdystä ja ansiokkaasta työstä. Tarkka ja pitkäjänteinen taloudenpito on erittäin tärkeää myös tulevina vuosina.

Tyrnävällä 19.5.2022

Visa Törmä

Emilia Myllyoja

Anu Markus

Jouni Piippo

Ville-Juhani Manninen

Uuden vuoden tulet 31.12.2020